

LAWS OF MALAYSIA

AKTA 597

AKTA SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA MALAYSIA 1999



Date of Royal Assent27 Ogos 1999

Date of Publication in the *Gazette*9 September 1999

This PDF Printed on: 06-05-2025 10:01:26



LAWS OF MALAYSIA

AKTA 597

AKTA SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA MALAYSIA 1999

Arrangement of Sections

Preamble

BAHAGIAN I PERMULAAN

- 1 Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
- 2 Tafsiran

BAHAGIAN II PENUBUHAN SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA MALAYSIA

- 3 Penubuhan Suruhanjaya
- 4 Fungsi dan kuasa Suruhanjaya
- 5 Anggota Suruhanjaya dan tempoh jawatan
- 6 Pengerusi dan Naib Pengerusi
- 6A Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak
- 7 Mesyuarat Suruhanjaya
- 8 Saraan
- 9 Pengosongan jawatan
- 10 Kehilangan kelayakan
- 10A Tatalaku
- 10B Tribunal penyiasatan
- 11 Peletakan jawatan
- 11A Jawatankuasa hendaklah dirujuk berhubung dengan pelantikan

BAHAGIAN III KUASA SIASATAN SURUHANJAYA

- 12 Suruhanjaya boleh menyiasat atas kehendak sendiri atau atas aduan
- 13 Tatacara jika pelanggaran tidak didedahkan atau didedahkan
- 14 Kuasa yang berhubungan dengan siasatan
- 15 Keterangan di hadapan Suruhanjaya

BAHAGIAN IV KAKITANGAN SURUHANJAYA

- 16 Pelantikan Setiausaha dan kakitangan
- 17 Perwakilan kuasa
- 18 Pelindungan anggota, pegawai dan pekhidmat Suruhanjaya

BAHAGIAN V AM

- 19 Dana
- 20 Pemakaian Akta 240
- 21 Laporan tahunan
- 22 Peraturan-peraturan
- 23 Kuasa untuk membuat peraturan-peraturan tata tertib

SCHEDULE



Preamble

Suatu Akta untuk mengadakan peruntukan bagi penubuhan Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia; untuk menyatakan kuasa dan fungsi suruhanjaya itu bagi perlindungan dan pemajuan hak asasi manusia di Malaysia; dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berkaitan dengannya atau bersampingan dengannya.

[20 April 2000, PU(B) 122/2000]

DIPERBUAT oleh Parlimen Malaysia seperti yang berikut:

BAHAGIAN I PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1 (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia 1999.

(2) Akta ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Menteri melalui pemberitahuan yang disiarkan dalam *Warta*.

Tafsiran

2 Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain-

"hak asasi manusia" merujuk kepada kebebasan asasi sebagaimana yang termaktub dalam Bahagian II Perlembagaan Persekutuan;

"Kerajaan" ertinya Kerajaan Malaysia;

"Menteri" ertinya Menteri yang dipertanggungjawabkan dengan tanggungjawab bagi hak asasi manusia.

BAHAGIAN II PENUBUHAN SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA MALAYSIA

Penubuhan Suruhanjaya

3 (1) Maka adalah dengan ini ditubuhkan suatu Suruhanjaya yang hendaklah dikenali sebagai Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia ("Suruhanjaya").

(2) Suruhanjaya hendaklah menjadi suatu pertubuhan perbadanan yang kekal turun-temurun dan mempunyai suatu meterai perbadanan yang boleh mendakwa dan didakwa atas namanya dan tertakluk kepada dan bagi maksud Akta ini, boleh membuat kontrak dan boleh memperoleh, membeli, mengambil, memegang dan menikmati apa-apa jenis harta alih dan harta tak alih dan boleh memindahkan, menyerahkan, menyerahkan balik, memulangkan, menggadaikan, menggadaikan janji, mendemis, menyerahkan semula, memindahkan hakmilik atau dengan apa-apa cara lain melupuskan, atau membuat apa-apa urusan mengenai, apa-apa harta alih atau harta tak alih atau apa-apa kepentingan mengenainya yang terletak hak pada Suruhanjaya, atas apa-apa terma sebagaimana yang difikirkannya patut.

(3) Suruhanjaya hendaklah mempunyai suatu meterai perbadanan yang mengandungi apa-apa peranti sebagaimana yang diluluskan oleh Suruhanjaya dan meterai itu boleh

dipecahkan, ditukar, diubah atau dibuat baharu sebagaimana yang difikirkan patut oleh Suruhanjaya.

(4) Meterai perbadanan itu hendaklah disimpan dalam jagaan Setiausaha kepada Suruhanjaya atau mana-mana orang lain yang diberi kuasa oleh Suruhanjaya dan hendaklah disahkan oleh Setiausaha atau orang yang diberi kuasa itu atau oleh mana-mana pegawai yang diberi kuasa oleh Setiausaha atau orang yang diberi kuasa itu secara bertulis.

(5) Segala surat ikatan, dokumen dan surat cara lain yang berupa sebagai dimeteraikan dengan meterai perbadanan itu, yang disahkan sebagaimana yang dinyatakan dalam subseksyen (4), hendaklah disifatkan telah disempurnakan dengan sah sehingga dibuktikan sebaliknya.

(6) Meterai perbadanan Suruhanjaya hendaklah diberi pengiktirafan rasmi dan kehakiman.

Fungsi dan kuasa Suruhanjaya

4 (1) Bagi membantu melindungi dan memajukan hak asasi manusia di Malaysia, fungsi Suruhanjaya adalah-

- (a) untuk memupuk kesedaran dan menyediakan pendidikan yang berhubungan dengan hak asasi manusia;
- (b) untuk menasihati dan membantu Kerajaan dalam merumuskan perundangan dan arahan dan tatacara pentadbiran dan mengesyorkan langkah-langkah perlu yang hendaklah diambil;
- (c) untuk mengesyorkan kepada Kerajaan berkenaan dengan penandatanganan atau penyertaan dalam triti dan surat cara antarabangsa yang lain dalam bidang hak asasi manusia; dan
- (d) untuk menyiasat aduan berkenaan dengan pelanggaran hak asasi manusia yang disebut dalam seksyen 12.

(2) Bagi maksud melaksanakan fungsinya, Suruhanjaya boleh menjalankan mana-mana atau kesemua kuasa yang berikut:

- (a) untuk memupuk kesedaran mengenai hak asasi manusia dan untuk mengaku janji mengadakan penyelidikan dengan mengendalikan program, seminar dan bengkel dan untuk menyebarkan dan mengedarkan hasil penyelidikan itu;
- (b) untuk menasihati Kerajaan dan/atau pihak berkuasa yang berkaitan mengenai aduan terhadap pihak berkuasa itu dan mengesyorkan kepada Kerajaan dan/atau pihak berkuasa itu langkah-langkah sesuai yang hendaklah diambil;
- (c) untuk mengkaji dan menentukan apa-apa pelanggaran hak asasi manusia mengikut peruntukan Akta ini;
- (d) untuk melawat mana-mana tempat tahanan, institusi dan tempat lain mengikut tatacara sebagaimana yang ditetapkan oleh undang-undang bertulis atau yang dinyatakan dalam garis panduan yang berhubungan dengan tempat tahanan, institusi dan tempat itu dan untuk membuat syor yang perlu;

[(d) Digantikan. Akta A1714:s.2]

(e) untuk mengeluarkan pernyataan awam mengenai hak asasi manusia apabila perlu;

[(e) Dipinda. Akta A1714:s.2]

(ea) berkenaan dengan kanak-kanak-

(i) untuk menerima apa-apa komunikasi daripada kanak-kanak sama ada secara langsung atau melalui mana-mana orang atau pihak berkuasa yang berhubungan dengan aduan dan keperluan kanak-kanak itu dan untuk bertindak atas aduan dan keperluan itu; dan

(ii) untuk mengadakan dan menerima pakai mekanisme dan tatacara dalam menggalakkan penyertaan kanak-kanak dalam perkara yang berkenaan dengan mereka; dan

[(ea) Dimasukkan. Akta A1714:s.2]

(f) untuk mengaku janji apa-apa aktiviti sesuai lain yang perlu mengikut undang-undang bertulis yang berkuat kuasa, jika ada, berhubung dengan aktiviti itu.

(3) Lawatan oleh Suruhanjaya ke mana-mana tempat tahanan, institusi dan tempat lain di bawah perenggan 2(d) tidak boleh dihalang oleh orang yang bertanggungjawab bagi tempat tahanan, institusi atau tempat itu jika tatacara yang ditetapkan oleh undang-undang bertulis atau yang dinyatakan dalam garis panduan yang berhubungan dengan tempat tahanan, institusi atau tempat itu telah dipatuhi.

[(3) Dimasukkan. Akta A1714:s.2]

(4) Bagi maksud Akta ini, perhatian hendaklah diberikan kepada Perisytiharan Sejagat Hak Asasi Manusia 1948 setakat yang perisytiharan itu tidak tak selaras dengan Perlembagaan Persekutuan.

Anggota Suruhanjaya dan tempoh jawatan

5 (1) Suruhanjaya hendaklah terdiri daripada tidak kurang daripada tujuh dan tidak lebih daripada dua puluh orang anggota.

[(1) Dipinda. Akta A1714:s.3]

(2) Anggota Suruhanjaya hendaklah dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong atas syor Perdana Menteri yang hendaklah, sebelum memberikan nasihatnya, berunding dengan jawatankuasa yang disebut dalam seksyen 11A.

(3) Anggota Suruhanjaya hendaklah dilantik dalam kalangan warganegara Malaysia yang mempunyai pengetahuan atau pengalaman praktikal dalam perkara hak asasi manusia, yang terdiri daripada lelaki dan wanita daripada pelbagai latar belakang agama atau ras, dan orang kurang upaya.

[(3) Digantikan. Akta A1714:s.3]

(3A) Anggota Suruhanjaya yang dilantik di bawah seksyen ini hendaklah terdiri daripada sekurang-kurangnya seorang wakil dalam kalangan orang kurang upaya dan sekurang-kurangnya tiga puluh peratus wakil dalam kalangan wanita.

(3B) Mana-mana orang yang terlibat secara aktif dalam politik dan berdaftar dengan mana-mana parti politik tidak boleh dilantik sebagai anggota Suruhanjaya.

(4) Seseorang anggota Suruhanjaya hendaklah memegang jawatan selama tempoh tiga tahun dan layak untuk dilantik semula sekali sahaja bagi tempoh tiga tahun lagi.

(5) Perdana Menteri boleh menentukan mekanisme yang sesuai, termasuk petunjuk-petunjuk prestasi utama, untuk menilai prestasi anggota-anggota Suruhanjaya dalam menjalankan fungsi dan kewajipan mereka di bawah Akta ini.

(6) Penilaian itu hendaklah diambil kira-

(a) oleh Perdana Menteri sebelum memberikan nasihatnya kepada Yang di-Pertuan Agong bagi pelantikan semula mana-mana anggota Suruhanjaya di bawah subseksyen (4); dan

(b) bagi pemecatan mana-mana anggota Suruhanjaya di bawah seksyen 10.

Pengerusi dan Naib Pengerusi

6 (1) Yang di-Pertuan Agong hendaklah menetapkan salah seorang daripada anggota yang dilantik di bawah seksyen 5 menjadi Pengerusi Suruhanjaya.

(2) Tempoh jawatan Pengerusi adalah selama tempoh keanggotaannya dalam Suruhanjaya.

(3) Naib Pengerusi bolehlah dipilih oleh anggota Suruhanjaya daripada kalangan mereka sendiri.

(4) Jika Pengerusi Suruhanjaya atas apa-apa sebab tidak dapat melaksanakan fungsi Pengerusi, atau semasa apa-apa tempoh kekosongan jawatan Pengerusi, Naib Pengerusi hendaklah melaksanakan fungsi Pengerusi.

Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak

6A (1) Yang di-Pertuan Agong hendaklah menetapkan dalam kalangan anggota Suruhanjaya yang dilantik di bawah seksyen 5, seorang Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan dua orang Pesuruhjaya Kanak-Kanak untuk menguruskan perkara hak asasi manusia yang berhubungan dengan kanak-kanak.

(2) Tempoh jawatan Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak adalah selama tempoh keanggotaan mereka dalam Suruhanjaya.

(3) Fungsi Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak di bawah seksyen ini hendaklah sebagai tambahan kepada, dan tidak mengurangkan, fungsi mereka sebagai anggota Suruhanjaya.

(4) Dalam menjalankan fungsi mereka, Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak hendaklah tertakluk kepada arahan Pengerusi Suruhanjaya."

Mesyuarat Suruhanjaya

- 7 (1) Pengerusi Suruhanjaya hendaklah mempengerusikan kesemua mesyuarat Suruhanjaya.
- (2) Jika Pengerusi tidak menghadiri mesyuarat, Naib Pengerusi Suruhanjaya hendaklah mempengerusikan mesyuarat itu.
- (3) Kuorum dalam semua mesyuarat ialah dua pertiga daripada bilangan anggota Suruhanjaya.
- (4) Anggota-anggota Suruhanjaya hendaklah berusaha untuk mencapai segala keputusan mesyuarat secara sebulat suara yang jika gagal, keputusan oleh majoriti dua pertiga anggota yang hadir adalah dikehendaki.
- (5) Suruhanjaya hendaklah menentukan perjalanan prosidingnya sendiri.

Saraan

- 8 (1) Pengerusi Suruhanjaya, Ketua Pesuruhjaya Kanak-Kanak dan Pesuruhjaya Kanak-Kanak hendaklah dibayar saraan dan elaun yang ditentukan oleh Yang di-Pertuan Agong.

[(1) Dipinda. Akta A1714:s.5]

- (2) Tiap-tiap anggota Suruhanjaya, selain anggota yang disebut dalam subseksyen (1), hendaklah dibayar elaun pada kadar yang ditentukan oleh Yang di-Pertuan Agong.

[(2) Dipinda. Akta A1714:s.5]

Pengosongan jawatan

- 9 Jawatan seseorang anggota Suruhanjaya hendaklah menjadi kosong-

- (a) apabila anggota itu mati;
- (b) apabila anggota itu meletakkan jawatan melalui surat yang ditujukan kepada Yang di-Pertuan Agong;
- (c) apabila tamat tempoh jawatannya; atau
- (d) apabila anggota itu dipecat daripada jawatan atas apa-apa alasan yang dinyatakan dalam seksyen 10.

Kehilangan kelayakan

- 10 Seseorang anggota Suruhanjaya boleh dipecat daripada jawatan oleh Yang di-Pertuan Agong jika-

- (a) anggota itu dihukumkan tak solven oleh mahkamah berbidang kuasa berwibawa;

(b) Yang di-Pertuan Agong, setelah berunding dengan seorang pegawai perubatan atau pengamal perubatan berdaftar, berpendapat bahawa anggota itu tidak berupaya dari segi fizikal atau mental untuk terus memegang jawatannya;

(c) anggota itu tidak menghadiri tiga kali berturut-turut mesyuarat Suruhanjaya tanpa mendapat kebenaran Suruhanjaya atau, dalam hal Pengerusi, tanpa kebenaran Menteri;

(d) Yang di-Pertuan Agong, atas syor Perdana Menteri, berpendapat bahawa anggota itu-

(i) telah melibatkan diri dalam apa-apa jawatan atau pekerjaan bergaji yang bercanggah dengan kewajipannya sebagai seorang anggota Suruhanjaya;

(ii) telah melanggar tatalaku yang diadakan di bawah seksyen 10A; atau

[(ii) Digantikan. Akta A1714:s.5]

(iii) telah bertindak melanggar Akta ini dan bercanggah dengan kewajipannya sebagai anggota Suruhanjaya.

Tatalaku

10A (1) Menteri boleh mengadakan suatu tatalaku yang hendaklah dipatuhi oleh anggota Suruhanjaya.

(2) Tatalaku yang diadakan di bawah subseksyen (1) hendaklah disiarkan dalam *Warta*.

(3) Jika sampai kepada pengetahuan Menteri bahawa terdapat suatu pelanggaran tatalaku yang dikatakan telah dilakukan oleh mana-mana anggota Suruhanjaya, Menteri hendaklah merujuk perkara itu kepada Perdana Menteri bagi pelantikan suatu tribunal penyiasatan di bawah seksyen 10B.

[10A. Dimasukkan. Akta A1714:s.7]

Tribunal penyiasatan

10B (1) Tribunal penyiasatan hendaklah terdiri daripada tiga anggota yang dilantik oleh Perdana Menteri.

(2) Tribunal penyiasatan hendaklah mempunyai kuasa untuk menjalankan penyiasatan terhadap pelanggaran tatalaku yang dikatakan telah dilakukan oleh anggota Suruhanjaya dan hendaklah membuat dapatannya dan boleh membuat apa-apa syor berdasarkan dapatannya itu kepada Perdana Menteri.

(3) Anggota tribunal penyiasatan yang dilantik di bawah subseksyen (1) boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Perdana Menteri.

(4) Tribunal penyiasatan hendaklah menjalankan penyiasatannya mengikut tatacara sebagaimana yang ditetapkan oleh Menteri dalam peraturan-peraturan.

(5) Jika suatu penyiasatan dimulakan berkenaan dengan pelanggaran tatalaku yang dikatakan telah dilakukan oleh seseorang anggota Suruhanjaya di bawah seksyen ini,

Yang di-Pertuan Agong boleh, atas syor Perdana Menteri, menggantung anggota Suruhanjaya itu daripada menjalankan fungsinya sehingga tribunal penyiasatan membuat dapatannya di bawah subseksyen (8) atau sehingga suatu keputusan dibuat oleh Yang di-Pertuan Agong berkenaan dengan subperenggan 10(d) (ii), mengikut mana-mana yang terkemudian.

(6) Jika anggota Suruhanjaya digantung daripada menjalankan fungsinya di bawah subseksyen (5), anggota Suruhanjaya itu hanyalah berhak menerima tidak kurang daripada separuh daripada saraan atau elaunnya, mengikut mana-mana yang berkenaan, selama tempoh penggantungan.

(7) Bagi maksud penyiasatan di bawah seksyen ini, tribunal penyiasatan boleh-

(a) mengumpul apa-apa keterangan yang berhubungan dengan pengataatan pelanggaran tatalaku itu dan memeriksa mana-mana orang yang difikirkannya perlu;

(b) menghendaki mana-mana orang untuk menghadiri mana-mana mesyuarat tribunal penyiasatan untuk memberikan keterangan atau mengemukakan apa-apa dokumen atau benda lain yang ada dalam miliknya; atau

(c) mengambil apa-apa tindakan yang perlu untuk mendapatkan penjelasan lanjut mengenai perkara yang berhubungan dengan penyiasatan itu.

(8) Apabila selesai penyiasatan-

(a) jika tribunal penyiasatan mendapati bahawa terdapat suatu pelanggaran tatalaku oleh anggota Suruhanjaya itu, tribunal penyiasatan hendaklah mengesyorkan kepada Perdana Menteri supaya anggota Suruhanjaya itu dipecat daripada menjadi anggota Suruhanjaya; atau

(b) jika tribunal penyiasatan mendapati bahawa tiada pelanggaran tatalaku oleh anggota Suruhanjaya itu, tribunal penyiasatan hendaklah menggugurkan perkara itu dan memaklumkan Perdana Menteri dengan sewajarnya.

(9) Dalam hal penggantungan seseorang anggota Suruhanjaya di bawah subseksyen (5), jika tribunal penyiasatan mendapati bahawa tiada pelanggaran tatalaku oleh anggota Suruhanjaya itu, anggota Suruhanjaya itu hendaklah berhak menerima mana-mana bahagian saraan atau elaunnya, mengikut mana-mana yang berkenaan, yang tidak dibayar kepadanya selama tempoh penggantungan.

[10B. Dimasukkan. Akta A1714:s.7]

Peletakan jawatan

11 Seseorang anggota Suruhanjaya boleh pada bila-bila masa meletakkan jawatannya melalui surat yang ditujukan kepada Yang di-Pertuan Agong.

Jawatankuasa hendaklah dirujuk berhubung dengan pelantikan

11A (1) Bagi maksud subseksyen 5(2), adalah dengan ini ditubuhkan suatu jawatankuasa yang terdiri daripada orang yang berikut:

(a) Ketua Setiausaha Negara yang hendaklah menjadi Pengerusi;

(b) Pengerusi Suruhanjaya; dan

(c) tiga orang anggota lain daripada masyarakat madani yang mempunyai pengetahuan atau pengalaman praktikal dalam perkara hak asasi manusia, yang hendaklah dilantik oleh Perdana Menteri.

(2) Anggota jawatankuasa yang disebut dalam subseksyen (1) hendaklah berkhidmat dengan jawatankuasa bagi apa-apa tempoh dan atas apa-apa terma dan syarat sebagaimana yang dinyatakan dalam surat cara pelantikannya.

(2A) Anggota jawatankuasa boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Perdana Menteri.

[(2A) Dimasukkan. Akta A1714:s.8]

(3) Anggota yang disebut dalam perenggan (1)(c) boleh termasuk bekas hakim dan bekas anggota Suruhanjaya.

(4) Orang yang berikut tidak boleh dilantik sebagai anggota jawatankuasa di bawah perenggan (1)(c):

(a) mana-mana orang yang terlibat secara aktif dalam politik dan berdaftar dengan mana-mana parti politik; dan

(b) mana-mana orang yang sedang atau pernah menjadi pegawai penguat kuasa.

(5) Jawatankuasa ini boleh menentukan perjalanan prosidingnya sendiri.

(6) Bagi maksud seksyen ini, "pegawai penguat kuasa" ertinya pegawai-

(a) mana-mana Kementerian, Jabatan, Agensi atau mana-mana badan lain yang dibentuk oleh Kerajaan Persekutuan, termasuk suatu unit, seksyen, bahagian, jabatan atau agensi Kementerian, Jabatan, Agensi atau badan itu, yang diberi fungsi penguatkuasaan oleh mana-mana undang-undang bertulis atau yang mempunyai kuasa penguatkuasaan;

(b) suatu badan yang ditubuhkan oleh undang-undang Persekutuan yang diberi fungsi penguatkuasaan oleh undang-undang Persekutuan itu atau mana-mana undangundang bertulis yang lain;

(c) suatu unit, seksyen, bahagian, jabatan atau agensi sesuatu badan yang ditubuhkan oleh undang-undang Persekutuan yang mempunyai fungsi penguatkuasaan; atau

(d) perkhidmatan bersama yang ditubuhkan di bawah Perkara 133 Perlembagaan Persekutuan yang melaksanakan fungsi penguatkuasaan.

BAHAGIAN III KUASA SIASATAN SURUHANJAYA

Suruhanjaya boleh menyiasat atas kehendak sendiri atau atas aduan

12 (1) Suruhanjaya boleh, atas kehendaknya sendiri atau atas suatu aduan yang dibuat kepada Suruhanjaya oleh orang atau kumpulan orang yang terkilan atau seseorang yang bertindak bagi pihak orang atau sekumpulan orang yang terkilan, menyiasat pengatahan mengenai pelanggaran hak asasi manusia orang atau kumpulan orang itu.

(2) Suruhanjaya tidaklah boleh menyiasat apa-apa aduan yang berhubungan dengan apa-apa pengatahan pelanggaran hak asasi manusia yang-

(a) merupakan hal perkara apa-apa prosiding yang belum selesai di mana-mana mahkamah, termasuklah apa-apa rayuan; atau

(b) telah diputuskan secara muktamad oleh mana-mana mahkamah.

(3) Jika Suruhanjaya menyiasat suatu pengatahan di bawah subseksyen 12(1) dan sementara menunggu penyelesaian siasatan itu, pengatahan itu menjadi hal perkara mana-mana prosiding di mana-mana mahkamah, Suruhanjaya hendaklah berhenti dengan sertamerta daripada melakukan siasatan itu.

Tatacara jika pelanggaran tidak didedahkan atau didedahkan

13 (1) Jika sesuatu siasatan yang dijalankan oleh Suruhanjaya di bawah seksyen 12 tidak mendedahkan pelanggaran hak asasi manusia, Suruhanjaya hendaklah merekodkan dapatan itu dan hendaklah dengan serta-merta memberitahu orang yang membuat aduan itu.

(2) Jika sesuatu siasatan yang dijalankan oleh Suruhanjaya di bawah seksyen 12 mendedahkan pelanggaran hak asasi manusia, Suruhanjaya hendaklah mempunyai kuasa untuk merujuk perkara itu, jika berkenaan, kepada pihak berkuasa atau orang yang berkaitan itu dengan syor yang perlu.

(3) Jika Suruhanjaya telah merujuk apa-apa pelanggaran hak asasi manusia kepada pihak berkuasa atau orang yang berkaitan di bawah subseksyen (2), pihak berkuasa atau orang yang berkaitan itu hendaklah memaklumkan Suruhanjaya mengenai apa-apa tindakan yang diambil oleh pihak berkuasa atau orang yang berkaitan itu berhubungan dengan pelanggaran hak asasi manusia itu.

[(3) Dimasukkan. Akta A1714:s.9]

Kuasa yang berhubungan dengan siasatan

14 (1) Suruhanjaya hendaklah, bagi maksud sesuatu siasatan di bawah Akta ini, mempunyai kuasa-

(a) untuk mendapatkan dan menerima segala keterangan, bertulis atau lisan, dan untuk memeriksa semua orang sebagai saksi, sebagaimana yang difikirkan oleh Suruhanjaya perlu atau patut didapatkan atau diperiksa;

(b) untuk menghendaki supaya keterangan itu, sama ada bertulis atau lisan, mana-mana saksi dibuat dengan bersumpah atau berikrar, sumpah atau ikrar itu yang berupa sumpah atau ikrar yang dikehendaki daripada saksi itu jika saksi itu memberikan keterangan dalam mahkamah undang-undang, dan untuk mentadbirkan atau menyebabkan ditadbirkan oleh seseorang pegawai yang diberi kuasa bagi maksud itu oleh Suruhanjaya, suatu sumpah atau ikrar kepada tiap-tiap saksi itu;

(c) untuk memanggil mana-mana orang yang bermastautin di Malaysia supaya menghadiri mana-mana mesyuarat Suruhanjaya bagi memberikan keterangan atau mengemukakan apa-apa dokumen atau benda lain yang ada dalam miliknya, dan untuk memeriksa orang itu sebagai saksi atau menghendakinya

mengemukakan apa-apa dokumen atau benda lain yang ada dalam miliknya;

(d) untuk menerima, walau apa pun apa-apa peruntukan Akta Keterangan 1950 [Akta 56], apa-apa keterangan, sama ada bertulis atau lisan, yang tidak boleh diterima dalam prosiding sivil atau jenayah; dan

(e) untuk membenarkan atau tidak membenarkan orang ramai mengikuti siasatan itu atau mana-mana bahagian siasatan itu.

(2) Walau apa pun perenggan (1) (c), jika orang yang dipanggil itu ialah seseorang yang berada dalam tahanan di suatu tempat tahanan di bawah mana-mana undang-undang bertulis, atau ditempatkan di mana-mana institusi atau tempat lain, saman itu hendaklah dikeluarkan mengikut undang-undang bertulis atau garis panduan, mengikut mana-mana yang berkenaan, yang terpakai bagi tempat tahanan, institusi atau tempat itu.

[(2) Digantikan. Akta A1714:s.10]

Keterangan di hadapan Suruhanjaya

15 (1) Seseorang yang memberikan keterangan di hadapan Suruhanjaya hendaklah, berkenaan dengan keterangan itu, berhak mendapat segala keistimewaan yang berhak diberikan kepada seseorang saksi yang memberikan keterangan di hadapan mahkamah undang-undang berkenaan dengan keterangan yang diberikan olehnya di hadapan mahkamah itu.

(2) Tiada seorang pun boleh, berkenaan dengan apa-apa keterangan, bertulis atau lisan, yang diberikan oleh orang itu kepada atau di hadapan Suruhanjaya, dikenakan apa-apa tindakan atau prosiding, sivil atau jenayah dalam mana-mana mahkamah kecuali apabila orang itu dipertuduh memberikan atau merekakan keterangan palsu.

BAHAGIAN IV KAKITANGAN SURUHANJAYA

Pelantikan Setiausaha dan kakitangan

16 (1) Suruhanjaya hendaklah melantik seorang Setiausaha kepada Suruhanjaya.

(2) Suruhanjaya boleh melantik pegawai dan pekhidmat lain yang perlu bagi membantu Suruhanjaya menjalankan fungsinya di bawah Akta ini.

Pewakilan kuasa

17 Suruhanjaya boleh mewakilkan kepada mana-mana pegawai yang disebut dalam subseksyen 16(2) mana-mana kuasanya, dan pegawai yang kepadanya kuasa itu diwakilkan boleh menjalankan kuasa itu tertakluk kepada arahan Suruhanjaya.

Pelindungan anggota, pegawai dan pekhidmat Suruhanjaya

18 (1) Tiada tindakan, guaman, pendakwaan atau prosiding boleh dimulakan dalam mana-mana mahkamah terhadap Suruhanjaya atau terhadap mana-mana anggota, pegawai, atau pekhidmat Suruhanjaya berkenaan dengan apa-apa perbuatan, pengabaian atau keingkaran yang telah dilakukan olehnya atas sifat itu dengan syarat bahawa pada

masa itu, dia menjalankan fungsinya dengan suci hati.

(2) Mana-mana anggota, pegawai atau pekhidmat Suruhanjaya tidaklah boleh dikehendaki mengemukakan dalam mana-mana mahkamah, apa-apa dokumen yang diterima oleh, atau mendedahkan kepada mana-mana mahkamah, apa-apa perkara atau benda yang sampai kepada pengetahuan, Suruhanjaya dalam perjalanan apa-apa siasatan yang dijalankan oleh Suruhanjaya di bawah Akta ini.

(3) Tiada tindakan atau prosiding sivil atau jenayah boleh dimulakan dalam mana-mana mahkamah terhadap mana-mana anggota Suruhanjaya berkenaan dengan apa-apa laporan yang dibuat oleh Suruhanjaya di bawah Akta ini atau terhadap mana-mana orang lain berkenaan dengan penyiaran oleh orang itu suatu keterangan yang pada matannya benar mengenai laporan itu.

(4) Bab IX dan X Kanun Keseksaan [Akta 574] hendaklah terpakai bagi anggota, pegawai dan pekhidmat Suruhanjaya seolah-olah sebutan mengenai "pekhidmat awam" telah digantikan dengan "anggota, pegawai atau pekhidmat Suruhanjaya".

BAHAGIAN V AM

Dana

19 (1) Kerajaan hendaklah menyediakan bagi Suruhanjaya, dana yang mencukupi secara tahunan bagi membolehkan Suruhanjaya menjalankan fungsinya di bawah Akta ini.

(2) Suruhanjaya tidaklah boleh menerima apa-apa dana asing.

(3) Walau apa pun subseksyen (2), Suruhanjaya boleh menerima dana tanpa apa-apa syarat daripada mana-mana individu atau pertubuhan hanya bagi maksud memupuk kesedaran dan menyediakan pendidikan yang berhubungan dengan hak asasi manusia sebagaimana yang diluluskan oleh Suruhanjaya.

(4) Suruhanjaya hendaklah menyebabkan akaun beraudit yang sepatutnya mengenai pendapatan dan perbelanjaannya, dan aset dan liabilitinya disimpan.

(5) Tahun kewangan Suruhanjaya ialah tahun kalendar.

(6) Apa-apa perbelanjaan yang dilakukan oleh Suruhanjaya dalam mana-mana tindakan atau prosiding, sivil atau jenayah, yang dibawa oleh atau terhadap Suruhanjaya di hadapan mana-mana mahkamah hendaklah dibayar daripada dana Suruhanjaya dan apa-apa kos yang dibayar kepada, atau didapatkan oleh, Suruhanjaya dalam mana-mana tindakan atau prosiding, sivil atau jenayah, hendaklah dikreditkan ke dalam dana Suruhanjaya.

(7) Apa-apa perbelanjaan yang dilakukan oleh mana-mana anggota, pegawai atau pekhidmat Suruhanjaya, dalam mana-mana tindakan atau prosiding sivil, yang dibawa terhadapnya dalam mana-mana mahkamah berkenaan dengan apa-apa perbuatan yang dilakukan atau berupa dilakukan olehnya di bawah Akta ini atau atas arahan Suruhanjaya hendaklah dibayar daripada dana Suruhanjaya, melainkan jika perbelanjaan itu didapatkan olehnya dalam tindakan atau prosiding sivil itu.

Pemakaian Akta 240

20 Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 [Akta 240] hendaklah

terpakai bagi Suruhanjaya.

Laporan tahunan

21 (1) Suruhanjaya hendaklah tidak terkemudian daripada mesyuarat pertama Parlimen bagi tahun yang berikutnya, mengemukakan suatu laporan tahunan kepada Parlimen mengenai segala aktivitinya di sepanjang tahun yang dimaksudkan oleh laporan itu.

(2) Laporan itu hendaklah mengandungi suatu senarai segala perkara yang dirujuk kepada Suruhanjaya, dan tindakan yang diambil berkenaan dengannya berserta syor Suruhanjaya berkenaan dengan setiap perkara itu.

(3) Suruhanjaya boleh, bila mana dianggapnya perlu berbuat demikian, mengemukakan laporan khas kepada Parlimen berkenaan dengan apa-apa perkara tertentu yang dirujuk kepadanya dan tindakan yang diambil berkenaan dengan perkara itu.

Peraturan-peraturan

22 (1) Menteri boleh, selepas berunding dengan Suruhanjaya, membuat peraturan-peraturan bagi maksud melaksanakan atau menguatkuasakan peruntukan Akta ini.

(2) Tanpa menjejaskan keluasan subseksyen (1), peraturan-peraturan boleh dibuat bagi maksud yang berikut:

(a) untuk menetapkan tatacara bagi penjalanan siasatan di bawah Akta ini; dan

(b) untuk mengadakan peruntukan bagi perkara yang berhubungan dengan penyiasatan oleh tribunal penyiasatan termasuk-

(i) tatacara bagi penjalanan penyiasatan oleh tribunal penyiasatan; dan

(ii) peluang bagi suatu representasi dibuat oleh anggota Suruhanjaya yang dengannya penyiasatan itu berkaitan sebelum suatu dapatan dibuat oleh tribunal penyiasatan.

[22. Digantikan. Akta A1714:s.11]

Kuasa untuk membuat peraturan-peraturan tatatertib

23 (1) Suruhanjaya boleh, dengan kelulusan Menteri, membuat apa-apa peraturan sebagaimana yang difikirkannya perlu atau suai manfaat untuk mengadakan peruntukan bagi tatatertib pegawai dan pekhidmat Suruhanjaya.

(2) Jika mana-mana peraturan tatatertib dibuat di bawah seksyen ini, Suruhanjaya hendaklah menyebabkan notis mengenai kuat kuasa peraturan-peraturan itu diberikan mengikut apa-apa cara sebagaimana yang difikirkannya perlu bagi membawanya kepada perhatian kesemua pegawai dan pekhidmat Suruhanjaya yang tersentuh oleh peraturan-peraturan itu dan peraturan-peraturan itu hendaklah, walau apa pun seksyen 19 dan 20 Akta Tafsiran 1948 dan 1967 [*Akta 388*], mempunyai kuat kuasa sebaik sahaja notis itu diberikan tanpa disiarkan dalam *Warta*.

SCHEDULE

Nota: Kecualian dan peralihan

Akta A1353,s.4

- (1) Walau apa pun subseksyen 5(4) Akta ibu sebagaimana yang dimasukkan oleh Akta ini, anggota Suruhanjaya yang telah dilantik atau dilantik semula sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini dan belum menamatkan tempoh jawatannya sebaik sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini, boleh terus memegang jawatan bagi baki tempoh jawatannya.
- (2) Walau apa pun subseksyen 5(4) Akta ibu sebagaimana yang dimasukkan oleh Akta ini-

- (a) anggota Suruhanjaya yang telah dilantik untuk kali pertama sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini dan sedang memegang jawatan pada masa permulaan kuat kuasa Akta ini layak untuk dilantik semula sekali sahaja bagi tempoh tiga tahun di bawah subseksyen 5(4) Akta ibu sebagaimana yang dimasukkan oleh Akta ini apabila habis tempoh jawatannya;
- (b) anggota Suruhanjaya yang telah dilantik semula sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini tidak layak untuk dilantik semula di bawah subseksyen 5(4) Akta ibu sebagaimana yang dimasukkan oleh Akta ini apabila habis tempoh jawatannya di bawah pelantikan semula itu.

List of Amendments

SENARAI PINDAAN

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuat kuasa dari
Akta A1353	Akta Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (Pindaan) 2009	17 Februari 2010
Akta A1714	Akta Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (Pindaan) 2024	10 Julai 2024 [PU(B) 247/2024]